

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden esütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Égész évre 12 kor. Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor. Egy hóra 1 kor.
Lelekészek, tanítók, közsegi legények 8 koronáért kapják a lapot.
Egyes szám ára a csütörtöki lapból 8, a vasárnapiból 16 fillér.

Főmunkatárs:
dr. Matkovich Tivadar.
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Iffj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.
Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok az utcán is árusítottak.

Jobbra-balra.

Ha olyan kárörvendők volnánk, mint az a bizonyos izraelita, akinek azért volt kedvenc operája Mayerbeernek „Hugeholták“ című műve, mert abban a katolikusok és protestánsok gyilkolják egymást, akkor mi is örvendeznénk, mikor az olyan ellenzéki újságban mint az *Az Est*, olyan kiméletlen és kegyetlen kritikát olvasunk az új kormányról és azzal kapcsolatosan ellenzéki politikusról. De hát mi nem kárörvendők, csak avval aposztrofáljuk az „*Az Est*“-et, amivel néhai való Bánffy Dénes Teleky Mihály uramat: „Ejnye de rossz kedvű kigyelmed! Mint akinek porba esett a palatnauzsága!“

Pénzbőség.

A hadikölcsön aláírására rendelt időt nem azért hosszabbították meg két héttel, mintha az eddig elért eredmény nem volna kielégítő. Magunkért pirulni, a háboru nagy ügyéért aggódni kellene, ha ez volna az ok. De nem ez, hiszen az nyilvánosságra jutott, habár még nem összegezett adatokból is meg lehet állapítani, hogy a hatodik hadikölcsön eredménye aligha marad az ötödik hadikölcsöné mögött és szükségből talán ennyivel is meg lehet elégedni.

Ez a szükség azonban nem forog fenn, sőt ellenkezőleg nagy pénzbőség észlelhető az országban. Es ez az igazi oka a meghosszabbításnak. A nemzetnek még módjában áll igen jeletékeny pénzmenyiséget kölcsönözni a hadicélokra s ezt nem utasíthatják vissza közügyeink vezetői, mert az a pénzerő, amelyet a háboru kedvező befejezésére fordítunk, soha sem lehet-igen nagy, tulságosan, fölöslegesen nagy.

A pénz is csatázik. Minden kölcsönkötvény egy-egy katona, a hadikölcsön összege pedig megfelel a hadsereg egészének. A haza védelmére, a győzelem kivívására nem annyi katonát mozgósítottunk, amennyi bizonyos számítás szerint elegendőnek látszatott, hanem fegyverbe szólítottunk minden arravaló embert. A hadikölcsönt se úgy latolgassuk, hogy vajjon fedezi-e már az a hadsereg szükségleteit, — hiszen ki tudná azt ma pontosan kiszámítani? — hanem az elsörendű szükségleteinktől megvonható minden pénzünket adjuk oda hadikölcsönbe. Ha több gyül össze a kelletténél, ha fölösleges marad majd végül, az nem baj, az éppen olyan örvendetes lesz, mintha minél több vitézünk tér vissza sértetlenül a csaták mezejéről. Ellenben

mivel tehetnők jóvá mulasztásunkat, ha szükkeblőség s az előrelátás hiánya miatt akár az emberből, akár a pénzből idő előtt kifogynánk?

Nem fölösleges az a pénz sem, ami a hadikölcsönből netán fölhasználható marad, mert erőnk megmutatásának erkölcsi hatása lesz az ellenségre. Ha tehát pénzbőség van az országban, az ne pazarlásban, ne rejtetegetésben és ne takarékos betétekben mutakozzék, hanem a hadikölcsön minél nagyszerűbb sikerében.

Politikai hírek.

Bécs öröme. Hogy mennyire veszedelmes a választójog radikális kiterjesztése a magyarság szupremáciájának szempontjából, azt bizonyítja a bécsi politikusok öröme, akik a kormányválság öletéből ezeket hangoztatják:

A kiegyezés kérdésében az általános fel fogás, hogy az új kormányynak lejártilag *ül kell venni* a kiegyezési megállapodásokat; a magyar választójog reformjára vonatkozólag pedig csak az a kívánság, hogy *Magyarország mentül radikálisabb választójogot kapjon*, mert az ilyen választójogtól remélik az *eddigelé egészenesen tagolt magyar parlamentnek szélsőséges párttörmelékékké való szétszilankolását.*

Ugy-e, hogy nem nehéz ezekután kitálni kedves olvasó, vajjon miért támogatják az *osztrák körök* olyan buzgalommal a *magyar (I) „hazaffyas (II)“* ellenzék ármánykodását, amely *Tisza Istvánnak* és hatalmas, erős, egységes pártjának: a munkapártnak megbuktatására irányult?

— **Az új minisztérium.** Gróf Esterházy Möríc designált miniszterelnöknek „oly sok balszerencse közt s annyi vizsály után“ végre sikerült megalakítani az új kormányt, amelynek névsora a következő:

Elnök: Esterházy Möríc gróf.
Belügyminiszter: Ugron Gábor.
Vallás és közokt.: Apponyi Albert gróf.
Kereskedelem: Serényi Béla gróf.
Pénzügy: Graiz Gusztáv.
Földmívelés: Mezőssy Béla.
Igazságtügy: Vázsonyi Vilmos.
Honvédelem: Szurmay Sándor.
Öfelsége személye körül: Batthyány Tivadar gróf.

Horvát miniszter: Zichy Aladár gróf.
Ennyi gróf csak megbírja csinálni a radikális választójogot! Hiszen valamennyi születése szerint is szive mélyéből lelkes hive neki!...

— **Liebe muss gezantk werden.** A bécsi Reichsrathban ugyan veszekesnek egymással a cseh és német képviselő kollégák. Wolff radikális német azt mondta, hogy a csehek *szemtelenkednek*. Ezért dühöngtek azok. Persze szólj igazat, betörök a fejed. Ugy látszik, nagy köztük a szeretet, mert a német közmondás szerint: „Liebe muss gezantk werden.“

— **Tisza cikke.** Tisza István hosszabb cikket írt az „Igazmondó“ legutóbbi számába,

amelyben megcáfolhatatlanul kimutatja, hogy sem az ország, sem a főváros többsége nem kívánja a radikális választójogot. Az országra nézve irányadó az eddig megnyilatkozott törvényhatóságok felfogása, melynek döntő jellegét kölcsönöz a *mindig radikális ellenzéki* Pest megye, ahol 194 szóval 33 ellen határozta a radikális választójog ellen. A fővárosban pedig azon a híres radikális választójogot követelő gyűlésen a 400 bizottsági tagból csak 93 volt jelen. És a kvantitás mellett a minőség sem az, amelynek mint olyan stabil elemnek, amelynek a költő szavai szerint — *itt élni, halni kell*, jogcime volna az ilyen összes tradícióinkat fölforgató novumot követelni, amely több mint ugrás a sötétbe, mert előre láthatólag káros. A cikk a választójog ellen állást foglaló megyék közül külön kiemeli Veszprém vármegyét. A cikkre még visszatérünk.

— **A formula politikusok.** Széll Kálmán, az Isten nyugosztalja meg, volt nálunk a politikai formulák megalapítója s azok nagymestere. Csak a látszat legyen megmentve, a többi vigye az ördög. Tehát nevezhető lenne struccpolitikának is. Ilyet követ most legtöbb politikuskunk. Köztük az öreg Apponyi is, aki rettenetesen aggodalmaskodott a 20 éves kiegyezés miatt, míg egy nesze semmi, fogd meg jól értékű formulával meg nem nyugtatta magát. Most már nyugodtan foglalja el a miniszteri széket, szívesen úgy is tette volna.

A háboru.

A miniszterelnöki sajtóosztály táviratai.

Arz jelentése.

(Jun. 12.) Keleti harctéren nincs változás. — Olasz harctér: A hét község felsikláján a hatodik olasz hadsereg nagy erőfeszítéssel néhány árkunkba behatolt, de estére mindenhonnet teljesen kivetítettük. A Sugana-völgyben összes támadásait meg-hiusítottuk agyutüzünkkel.

Német jelentés.

(Jun. 12.) Nyugati harctér: Hollebeknél és Wannebeknél visszavertük az angolokat. Deuvtől délre szintén meg-hiusultak az angol támadások. A labasse—bethani ut mentén felderítő előretöréseket vertünk vissza. A Chemin des Dameson-on rohamcsoportjaink behatoltak a franciák árkaiba, az örséget lekaszabolták s foglyokat hoztak.

Vilmos császár a hadsereghez.

Berlinből közlik, hogy a német császár beszédét mondott az Eitel Frigyes parancsnoksága alatt álló gárdahadosztályhoz, amelyben utalt arra, **füstbe ment az ellenség ama reménye, hogy a németek falát át-törve, a döntést kiküzdheti.** A maga és a haza köszönetét tolmácsolva azon hitének adott kifejezést, hogy a hadak ura mint eddig, ezután is velük lesz s megtörik az ellenség harcos akarátát.

Arz jelentése.

(Jun. 13.) Keleti harctér: Kelet-Galiciában az ellenség és tüzéség tevékenysége újra kezdődött. — Olasz harctér: A déli fronton Monte Forna és Monte Chiesánál már ágyutüzünkben meghiusultak az ellenség támadásai. A határgerincen szuronyharcban tartóztattuk fel. A Monte Fornon este megismételt támadása is kudarcot vallott.

Német jelentés.

(Jun. 13.) Nyugati harctér: Messines-i vonalunkat támadó angol lovasságok csak kis töredéke menekült meg. Kruz-nál a gyalogságot velettük vissza. Több helyen angol földértőket utasítottunk vissza. A franciák a tőlük elfoglalt árkokért ellenünk intézett öt támadása teljesen összeomlott. A Champagne keleti részén kudarcot vallottak a felderítő vállalkozásai.

Arz jelentése.

(Jun. 14.) Keleti és délkeleti harctér változatlan. — Olasz harctér: Az olaszokat újból igen súlyosan megvertük a Zebio vidékén és a Monte Forma magaslaton.

Német jelentés.

(Jun. 14.) Nyugati harctér: Varnetontól nyugatra reggel és este súlyosan visszavertük az angol támadásokat. A Souhez-patakánál hasonlóképpen. A franciákkal szemben csak tüzéségi tevékenység volt.

Az orosz forradalom.

Hogy az orosz titkos szerződések körül valaminek nagyon büzleni kell, azt az bizonyítja, hogy azoknak nyoma vesztett. A gyanu ebben is angol kéz működését látja. Az, hogy a miniszterium a jövő héten megbukik, kisebb érdekű dolog mint az, hogy a kiküldött francia attasé azzal a hírrel tértek vissza hazájukba, hogy offenzíváról immár szó sem esik az orosz hadseregben. Ilyen értelemben követelik a kronstadti forradalmárok is mindazoknak az elfogatását, akik a győzedelmes békéig való tovább küzdést akarják, sőt követelik, hogy egy tüntető hajóexpedíció küldessék Pétervár ellen és azt hisszük, hogy a kormányának Kronstadt ellen terbe vett radikális intézkedései mit se fognak használni, csak olajul szolgálnak a tüzre.

Hogy a közvéleményt kissé megnyugtassák, most azt híresztelik a szövetségeseik, hogy majd ők fogják hát közzétenni a szerződéseket — majd ha a háborus helyzet lehetővé teszi. Ahán! De mikor lesz lehetővé?

Az orosz kormány nagyhamar megismerkedett már avval is, hogy mi az a *dales*? A pénzügyi nehézségek, amelyek bizony igen nagy kerékkötőjét képezik minden akciónak, még ha a hadsereg akcióképes lenne is, a melynek pedig ellenkezőleg a teljes szétzüléséről érkeznek hírek, amelyek annál inkább hihetőek, mert a főnforgó állapotnak nemcsak természetes, hanem valósággal szükségképpen következéséről szólnak. Epp ezért kárba vész az ántánt minden erőlködése záros határidőknek kitűzésére az újabb offenzíva megkezdésére. Hiszen már a balti tengeri flotta sem engedelmeskedik az ideiglenes kormányának, mert azt a rendeletét, hogy az összes hajóival kifusson a kikötőből, a kronstadti tengerészeti tanács és kronstadti kormány egyértelmű ellenrendelete folytán nem teljesítette. Kronstadttal szemben annyira gyávan viselik magukat, hogy Cseidze tiltakozása dacára a cár személyét is kiszolgálták nekik. Persze, mert a katonai és munkástanács tekintélyes kisebbsége pártolja Kronstadtot, melynek eseményeiben az általa öhajtott föderatív köztársasághoz az első lépést látja.

Váltsunk fémplikkelyeket a nemzeti áldozatkészség szobrára!

Hírek.**Megyegyülés.**

Veszprém megye törvényhatósági bizottsága e hó 11-én és reá következő napján tartotta rendes közgyűlést, amelyen megyénk orsz. képviselői közül dr. Szász Károly v. b. t. t. enyingi, Antal Géza pápai, Holitscher Károly zirczi, dr. Magyar Károly somlyó-vásárhelyi, Jákóy Géza ugodi és dr. Iklódi-Szabó János nagyvásonyi képviselő voltak jelen és szép számú megyehírvizsgálói tag.

Az ülésen dr. Vég helyi Kálmán, a főispáni teendőikkel ideiglenesen megbízott alispán elnökölt, aki üdvözlőlvén az egybegyűlteket, kérte, hogy a fontos közérdekű ügyeket, úgy mint a múltban mindenkor a tőlük megszokott higgadt megfontolással, az ellenkező nézetek kölcsönös türelmes meghallgatásával tárgyalják le és böles belátásuk szerint határozzanak. Napirend előtt az elhunyt főispánról meleg szavakban emlékezik meg.

— Szomorú feladat jutott — ugymond — osztályrészemül, midőn hivatalosan bejelentem a vármegye közönségének, hogy a Mindenható kifürkészhetetlen akarata mindnyájunk által nagyrabecsült és szeretve tisztelt főispánunkat, heidenci Hunkár Déneszt rövid ideig tartó betegeskedés után április hó 26-án magához szolgáltatta. A vármegye közönsége és tisztikara úgy a megye székházában beszéltetésen, mint Szolgyayörön, a családi sírboltba történt temetésén impozáns számban részt vett, a ravatala a vármegye közönsége és közigazgatási bizottsága nevében koszorút helyeztem és mély gyászunknak, valamint részvétünknek a családnál nyomban a halálos után máris kifejezést adtam.

Tekintetes törvényhatósági bizottság! Istenben boldogult főispánunk igazi típusa volt a régi kor ideális hagyományain nevelkedett magyar nemes uriembernek; természetes közvetlenségével, őszinte, egyenes jellemével, férfias modorával megnyerte nemesek elvtársainak, a tisztviselői karnak és barátainak ragaszkodó szeretetét és biztatását, hanem még politikai ellenfeleinek becstelését is kiérdemelte. Tíz évet meghaladó főispáni működése alatt a közélet önzetlen munkása volt, minden jót és szépet megértő nemes lelkiállattal társadalmi tereis eredményeket ért el, — de különös érdemeket főleg a vármegye gazdasági életében kifejtett buzgó munkálkodásával szerzett. Nemes emlékezetét szívünkben zárjuk és ott híven megőriztük. Legyen áldott emléke!

Indítványozom: mondja ki a vármegye közönsége, hogy elhunytja felett érzett mély fájdalomának jegyzőkönyvében ad kifejezést, érdemeit és emlékét jegyzőkönyvében megörökíti, a gyászoló özvegyhez részvétiratot intéz, az elhunyt főispán arcképét a vármegye székháza részére a volt főispánoknak a székház kistermében levő arcképeihez hasonló alakban és nagyságban valamely jónévű festőművessel megfesteti.

A közgyűlés az indítványokat egyhangulag elfogadta.

Bejelentés ezután az alispán, hogy a kérelmetlen halál az elmult évnegyedben a törvényhatósági bizottságnak három régi érdemes tagját ragadta ki sorából: Dr. Thury Etele theologiai tanárt, Baranyay Zsigmond ügyvéd, volt tb. t. ügyész és Dr. Karsa István nyug. jogakadémiai tanárt. Indítványára a közgyűlés emléktükét jegyzőkönyvében megörökíti s igaz részvételnek kifejezést ad.

Ezekután alispán a 10. Isonzó csata hőseiről, a mi vitéz honvédeinkről és tüzeinkről a következőképp emlékezik meg és méltó ünnepiesükről az alábbi indítványt teszi.

Lelkünkben, szívünkben az oly sok derék honfitársunk elveszté felett érzett emésztő bánat, kesergő fájdalom borús, borongóan busz érzelmeivel egyrészt, de másrészt a magyar dicsőség, haza- és fajszertet káprázatos bi-

zonyságának lélekemelő tudatával, valamint a dicsőséges győzelem rendületlen hitével, biztató reményességével közeliedünk önvédelmi harcunk harmadik esztendejének végéhez. — A harcok történetének minden egyes lapja nemzeti nagyságunkat hirdeti, a harctér napi eseményeinek híradásai között folyton és folyton a magyar katonák bámulatos vitézi tetteit olvassuk.

Ez alkalommal azonban csak a minket legközelebről, legbensőbbben, legmélyebbben érdeklő harci eseményekről: a 10. Isonzó csatáról, annak báberos hőseiről akarok megemlékezni. Magyar katonák erezei verték vissza fegyvereik éléhev, izmaik erejével leltük bátorságával az elmult hetekben az olasz havasok bérci között hitszegő ellenségünk elkeseredett támadásait.

A virágotom május napsugaras tavasza vérvirágokat fakasztott a kopár olasz sziklákól; a mi apáink, a mi fiaink és testvéreink: a veszprémi honvéd gyalogosok és honvéd tüzerek hulló piros véréből nyitottak azok! Vitézségük, harci érdemeiket a király és nemzet egyaránt elismerték, jutalmukat: mint katonák bizonyára elnyerni fogják, — de nem volnánk méltók Hozzájuk, ha nem volna hű és következetes e nemes vármegye régi tradícióihoz, ha most, midőn a vármegye lakosságának képviselői ily szép számmal egybegyűltek, közérdekű ügyek tárgyalását és elintézését megelőzőleg irányukban érzett bámulatunknak, lelkesedésünknek, szeretetünknek, büszkeségünknek és elismerésünknek illő módon kifejezést nem adnánk. Nehéz méltó szavakat találniom, röviden mondom tehát: Leborulok nagyságuk előtt! — és indítványozom, mondja ki a vármegye közönsége, hogy a haza és a trón védelmezésében tanusított reitenthetetlen bátorságukért, önfeláldozó küzdelmükért, dicsőséges győzelmükért legbensőbb elismerését és hálás köszönetét fejezi ki, őket szeretettel és tisztelettel üdvözlöli s a magyar nemzet ezredéves történelmébe vérrel beirt dicsőségüket a vármegye jegyzőkönyvében is a boldogabb utókor számára ragyogó példa gyanánt megörökíti.

Mai közgyűlése vonatkozó jegyzőkönyvének kivonatát a veszprémi 31 es honvédegyalagosok és a 7 es, valamint 41-es honvéd tüzerek parancsnokainak megküldi és kéri őket, hogy annak tartalmát hős vereink mindegyikével egy a tisztikar, mint a legénységgel napiparancsban közölni sziveskedjenek.

A közgyűlés az indítványt nagy lelkesedéssel egyhangulag elfogadta.

Szívöklő jövő meleg szavakkal emlékezik meg elnöklő alispán Kenessey Móric kir. közjegyző m. biz. tagtól, udvari tanácsossággal való kitüntetésé alkalmából. Elmondja, hogy a nemzetre oly hosszú időn át, oly súlyosan nehezedett abszolút korszak végével az alkotmányos élet hajnalhasadásakor, midőn a nemzet fiatalága hazafias lelkesedéssel sietett a vármegyéhez hivaialt vallalni, Kenessey Móric veszprémi szolgabíróvá (1860) választott, meg, később 1874 1876 a vm. t. főügyész volt; ezenkívül a törvényhatósági bizottságnak legrégebbi, már több mint 50 éve érdemes tevékeny bizottsági tagja. Örömmel üdvözlöi a királyi kintetésért a közgyűlés színe-előtt.

Végül bejelenti az alispán, hogy a számonkérőszék ülését dr. Rédey Gyula al-elnök elnökléte alatt megtartotta és megállapította, hogy az ügyek intézése az elmult időszakban is teljesen rendben, minden fennakadás nélkül történt.

Következett a napirend, amelynek során 116 ügy került elintézésre, valamennyi az állandó választmány javaslata alapján. Ezek közül az állandó anyagalmaz miatt csak a fontosabbakat említjük meg.

Az alispáni jelentésüket: a negyedévit és a mult évről szólót egyhangulag tudomásul vették.

Tudomásul vették a számonkérőszék jelentését is. — Az erdélyi falvak felépítéséhez 1 százalék pótdótot szavaztak meg a f.

évre. — Az 1916 évi házipénztári — és az alapok s alapítványok múlt évi számadását jóváhagyták. — A király köszönetét az elhunyt uralkodó halála alkalmából kifejezett részvétért s az ő trónralépése alkalmából nyilvánított hódolatért, tudomásul vették. — Fejérvármegye átiratát a megyei tisztviselők kárpótlása tárgyában némi módosítással párpártolják. — A nyiregyházi köztisztviselők átiratához való csatlakozást a köztisztviselői nyomor enyhítése érdekében, most nem tartják időszerűnek. — A megye részére történt 50.000 kor. hadikölcsönjegyzésről szólott alküpani jelentést tudomásul veszik. — Kerényi Andor és Huszár József veszprémi, illetőleg devescseri főszozolgabirokat érdemeik elismerésül I. oszt. szolgálati pótlékban részesítik. — A dr. Lánosz féle ösztöndíjat Wollain László kiváló tanulóifjunak Wollain Pál volt dudari jegyző fiának ittétek oda.

A megye 20 kor. évi pártoló díjjal be- lépett az Erzsébet királyné árvaház tagjai közé. — Várpalota községnek a palota — ősi-i vici- nális uti részbeni áthelyezése céljából ingat- lankisajátítási határozatát jóváhagyták. — Ifj. Hübner Béla jeles tanulónak ösztöndíját egy évre folyósítják. — Szold Manó mezőlaki lakossal egy lovasut építéshez szükséges tör- vényhatóság közut rész igénybeveteléről kö- tött alispáni szerződést jóváhagyták. — Pápa városi alkalmazottak és özvegyek nyugdíj- szabályrendeletét jóváhagyták. — Ugyosz- nint „Siófok“ balatoni gyógyfürdőről alko- tott vármegyei szabályrendeletet. — A Ma- gyarhoni Földtani Társulatba belép a megye alapító tagul. — A megyei tisztikar kedvez- ményes gyógykezelésének biztosítására 2 évre járásonként 50 kor. segélyt szavaznak meg. — A veszprémi hadiárvaház céljaira Vesz- prémi város által megszavazott 20.000 kor- nát jóváhagyták. — Súr községben fiók- gyógyszertár felállítását nem javasolják. — Az 1916. évi ehadó-alap számadását jóvá- hagyták. — A fiatalokurak kriminalitása meg- előzése végett pozsonyi felügyelő hatóságnak igazságtigymiszterhez intézett feliratát pár- tolják. — Veszprém és Pápa városok köz- ig alkalmazottainak háborus segélyét némi mó- dosítással jóváhagyták.

Ezenkívül még több alkalmazottnak nyugdíjgyűjt, segélyezését, községi költség- vetéseket, számadásokat, hadikölcsönjegye- zéseket intéztek el, illetőleg hagytak jóvá.

— **Hivatalvizsgálat.** Dr. Hódossy Lajos a győri kir. ítélőtábla elnöke Veszprém- ben tartózkodik, ahol a kir. törvénytörvény- hivatalvizsgálatot tart.

— **Iskolalátogatás** A veszprémi tár- sulati keresk. tanonciskola szakfelügyelője, Pék János, székesfehérvári felsőkereskedelmi igazgató, e hó 12-én és 13-án látogatta meg a kereskő tanonciskolát, amikor is a ta- pasztaltak felett, a legnagyobb meglepedés- nek adott kifejezést.

— **Itthon.** Örömmel vettünk róla tuda- mást, hogy dr. Réthi Ede honvédőorvos, aki a háboru kitörése óta Székesfehérvárott ál- dozta kiváló orvosi kötelességtudását a segélyre szoruló hősöknek s ápolta azokat emberfeletti szeretetének mélyével, ismét állandóan Vesz- prémben fogja székhelyét tartani, hol nyugal- lomba vonult dr. Sándorfy Miksa helyét fog- lalta el. Amenyire örül ennek számtalan vesz- prémi barátja és tisztelője, épp oly nehezen válik meg tőle Fehérvár művelt társadalmá, az azok a meleg bucsuszavak is mutatják, amellyekkel az ottani lapok Istenhozzádot mondanak neki.

„Egyéniségének dicsérendő tulajdonságai — írja a Székesfehérvári Hírlap — kiváló képzettsége, társadalmi állása csakis jó barátokat, őszinte tisz- telőket szereztek neki a munkában elöltött három év alatt és maradó emléket biztosítottak neki a távozáskor. Ezt az emléket a föltötés katonai ha- tóság, az egész tisztikar, sőt a legénység is meg fogja őrizni, mert dr. Réthi Ede a katonai teendő- k pontoságát a gyöngéden érző emberbaráti szere- tet jó hajamaival egyesíté. Rendet, pontoságot, ügyszeretetet vitt a katonasorvosi kar működésébe, ám azt is hangoztatta mindenkor, hogy jó orvos, működjék bár a katonaságnál, vagy a polgári élet-

ben, csakis jó ember lehet. A helyi társadalom szintén vonzódással, meleg szeretettel fog rá gondolni, mert a kulturális törekvéseknek, a köz-életi fejlődésnek egyik buzgó és igazán tiszteletet érdemlő tényezője volt városunkban.“

Majd így végzi a nevezett lap:

„A távozás fájó érzést fakaszt Székesfehérvár egész társadalmának szívéből, hiszen a három év alatt megszoktuk már, hogy dr. Réthi Ede miénk- nek tekintjük. De ez a fájó érzés szolgálatja egy- uttál a legszebb elismerést is a három esztendő- ért, amelynek lemulásakor mindnyájan egyesülünk az Isten hozzád! szívből jövő, meleg és őszinte köszönetésben!“

— **Orvosválasztás.** Várpalota nagy- község képviselőtestülete Kőrössy Ferenc szolgabíró elnökele alatt f. hó 10-én tartott közgyűlésében a dr. Rutsek Pál nyugdíjazta- tásával megüresedett községi orvosi állásra közfelkiáltással dr. Nemes Sándor helybeli magánorvost választotta meg. A megválasz- tott 8 éve működik már Várpalotán mint magánorvos a község teljes meglepedé- sére, egyhangulag történt megválasztása munkásságának csak méltó elismerése.

— **vizsgák.** A helybeli kereskő ta- nonciskolában az évről vizsgálatokat a kö- vetkező sorrendben fogják megtartani: június 17-én, vasárnap d. e. 11 órakor lesznek a hittani vizsgálatok, június 20-án szerdán d. u. fél 3-tól 7-ig az osztályvizsgálatok, még pedig fél 3-tól 4-ig az I. osztályé, 4-től fél 6-ig a II. osztályé, és fél 6-tól 7-ig a III. osztályu vizvendékeké. — A tanonctartó főnök urakat a vizsgálatokra tisztelettel meghívja az *Igazgatóság.*

— **Rendelet a gazdasági munkások pálinka szétosztásáról.** Veszprémvármegye hivatalos lapjának június 17-én kelt 23. szá- mában megjelent az alispán körrendelete a vármegye részére kiutalt szesz szétosztása tárgyában. Minthogy a szükségesleti kimutatá- sok egy a nagyobb birtokosok, valamint a községek részéről sürögösen küldendők be a gazdasági egyesülethez, ezért az érdekeltek sa- ját érdeklükben cselekedzenek, ha a bejelenté- seket haladéktalanul elintézik. Az alispáni kör- rendelet értelmében a szeszszükséglet beje- lentés csakis a községi előljárásság által tör- ténthetik. Addig ameddig az összes községek és igénylők szükségletüket be nem jelentik, a szesz árát be nem küldik, a szesz szétosztása kezdetét nem veheti, tehát a közérdek szem- elött tartása mellett kívánatos, hogy a községi előljárásságok pontosan teljesítsék az alispáni körrendeletben kiadott utasításokat.

— **Pótléteg-áthelyezés.** Az egy év óta Várpalotán állomásozó 41. honvéd tábóri tarackos ezred pótlétege miniszteri intézkedés folytán Velencére, Fehérmegyébe lett áthe- lyezve, hova f. hó 27-ig a pótlétege át is fog költözni.

— **Tisztviselők fájából** míg a kész- let tart, mindenki jegyezhet, tehát, nem tiszt- viselők is. Az eladó Gróf Eszterházy Jenő ugyanis megengedte, hogy a veszprémvár- megyei tisztviselőknek engedélyezett fából, ha azt a tisztviselők nem foglalják teljesen le, mások is, — kivéve fakeskedők, — jegyez- hetnek. A jegyzés a kir. tanfelügyelőség- nél történik, a vételár kifizetése pedig a Vesz- prémi Takarékpénztárnál (rég, Ovári takaré- k) történik. Aki a vételárat azonnal lefizeti nem tudja, kötelesek kamatbiztosítás címen min- den köbméter után egy koronát lefizetni. Egy köbméter kemény hasáb-dorong (cser- bükky-gyertyán) fa ára felfűrészelve házhoz szállítva 35—40 koronát.

— **A Veszprémvármegyei Gazdak Hadsegélyző Bizottsága** A vármegyei gaz- dasági egyesület május hó 19-én tartott vá- lasztmányi ülésén megalakította, a Veszprém- vármegyei Gazdak Hadsegélyző Bizottságát s a bizottság elnökévé dr. Magyar Károly orsz. képviselőt választotta. A bizottság feladata, hogy a mezőgazdasággal foglalkozók köréből hős halálit hallak gyámoltásra szoruló öz- vegeyei és árvái segítségére alapot gyűjtsön és pedig a mezőgazdasággal foglalkozók kö- rében. Az alakuló gyűlés június hó 24-én

d. e. 11 órakor lesz megtartva Veszprémben, a vármegyei ház kistermében. A nemes cél ér- dekében igen kívánatos volna, ha azon minél több gazda megjelenne.

— **Egy kis feminista mozgalom Veszprémben.** De csak a liszt erányában. Némelyik nap kisebb női csoportosulások voltak az utcán, amelyek keretében nehez- ményezték azt, hogy kevés lisztet ad ki, bi- zonyos fajta lisztet pedig egyáltalán nem ad ki a hatóság, miközben ama gyanunak is adtak kifejezést, hogy a lisztet az almadíi fürdővendégeknek és Gyöngyöszre szállítják, ahol minden lisztkészletet elpusztított a tűz- vész. Sőt még a polgármestert is felkeresték személyesen a panászaiakkal: — Nos, mi tud- juk, hogy tényleg és valósággal nem áll több és más liszt rendelkezésre, noha az illetékes hatóságí tényezők minden emberileg lehető- telt követnek, hogy a bajon segítsenek. Tehát nyugodtan viseljük a bajt a még hátra levő rövid időre, amikor a jó sors bizonyára fel- szabadít alóla. „Várni és remélni.“ Ez az em- beri bölcsesség foglalatá.

— **Gondoskodás a kipusztult ta- vaszi vetések pótlásáról.** A tartós száraz- ság következtében lesznek gazdaságok, hol a tavaszi vetések kivesznek és a birtokosok bizonyára pótolni óhajtják az elveszett ter- ményt. A vármegyei gazdasági egyesület sür- gös fölterjesztést intézett a földművelésügyi kormányhoz, melyben nagyobb mennyiségű köles, hajdina és tarlórépa mag azonnali ki- utalását és elszállítását kérte. Ha a minisz- terium teljesíti az egyesület fontos kérelmét, ugy módjában lesz megokolt esetekben a gazdákknak köles, hajdina és tarlórépa vető- magot adni. Az egyesület igazgatósága ez uton kéri fel a gazdákat, hogy mielőbb je- lentésk be a felsorolt vetőmagvakból szük- ségleitüket. Nagyon természetes azonban, hogy az egyesület némi felelősséget vállalhat a kiutalásért.

Mosonvármegye alispánjától.

Másolat. 61368—1917. számhoz. ad. 2508—1917.

Pályázati hirdetés.

A Nunkovich András féle alapítványál 1917. évi szeptember hó 1-től kezdődőleg egy 200 korona ösztöndíjra pályázatot hirdet.

Ezen ösztöndíjban az alapító vérende- letéhez képest mindenekelőtt azon tanuló if- jak részesíttetnek, akik az alapító rokonsá- gából származnak, ha tanulmányaikban csak középszerű előmenetelt tesznek is és pedig az elemi iskolai tanulmányok megkezdésétől tanulmányaik befejeztéig.

Az ösztöndíj felévi részletekben folyó- sítatik és minden év február és július havá- ban.

Azon esetre azonban, ha az alapító ro- konságából leszármazó ily ifjak nem volná- nak, vagy nem jelentkezének, vagy végre a rokonsági leszármazást igazolni nem tudnák, az ösztöndíjban más szegénysorsu és atyátlan árva tanuló ifjak részesíttetnek.

A pályázati kérvények a következőleg szerelendők fel:

1. Rokonoknál: A rokonságot kiütető kimutatással.

2. Nem rokonoknál a szegénységet és árvaságot tanúsító bizonyítvánnyal.

3. Valamennyinél: a tanulóknak szüle- tési és

4. ugyancsak iskolai bizonyítványával

5. A kérvények Mosonvármegye közön- ségéhez, mint pártfogóhoz intézendők és 1917 évi július hó 15-ig alulírott alapítványi gond- noknál (Magyaróvár, alispáni hivatal) s isko- lai iparhatóságok útján nyújtandók be. Ma- gyaróvár, 1917 évi április hó 4-én dr. Nagy Károly s. k. a fenti alapítvány gondnoka.

[A hivatalos másolat hitelül: olvashatlan névalírás igazgató.

Csúsz, kőszvényben

anyagcsere zavarokban szenvedők és
gyermekek évszázadok óta bevált rá-
diumos gyógyító fürdője

LIPIK (Szlavonia)

64° C

Háboruban is télen-nyáron üzemben.

Fürdőkkel egyesített gyógy-
penziók. Prospektust küld a
FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Radioaktív, alkatikus
sós, jódos hőforrások.
ISZAPKEZELÉS.

A földművelésügyi miniszterium által
körlevélben „Raffia“ helyett ajánlott

szőlőkötözőfonal

100 százalékos natron cellulós-ból, el-
ismerten megbízható minőségben, bár-
mily mennyiségben legutányosabban
megrendelhető

Salgó és László cégnél

Budapest, V., Nádor-utca 20.

Mechanikai szövőde.

Zsák-, ponyva- és impregnálógyár.

Gyár Óbudán. Telefon: 160-82.
és 163-16.

Sürgőnycim:

MAXALGÓ BUDAPEST.

A 7. honvéd pótüteg gazdasági hivatala
elvállalja bármily mennyiségű
rétnek és egyéb takarmányneműeknek
részért való lekaszáltatását
és összetakarítását.

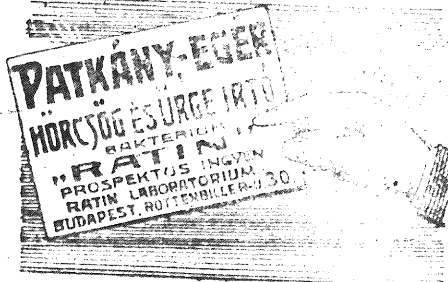
Érdeklődők jelentkezzenek fenti hivatal
Veszprém, Kossuth Lajos-utca 42.
szám alatti irodájában.

Iskolaszerek, rajzszerk, papírok,
minden e szakba vágó cikkek a
legolcsóbb áron kaphatók

PÓSA ENDRE
könyvkereskedésében

Veszprém, Rákóczy tér 3. sz.
(Saját ház.) Telefon 93.

Minden iskolában használható
tanulmányok raktáron vannak.

ELADÓ

Veszprémben, a Buhim-
utcában egy új, még 11
évig adómentes

modernül épített lakház,

melyben egy 3 nagy utcai szo-
bából, konyhából, fürdőszobá-
ból, éléskamarából, pince és
padlásból

egy 2 udvari szobából, kony-
hából, éléskamarából, pince és
padlásból

egy szoba és konyhából álló
lakás van

nagy, levegős udvarral és gyü-
mölcsfákkal beültetett kerttel.

Vizezeték és villany bevezetve.

Értekezhetni

HORVÁTH ISTVÁN

paprikakereskedővel,

lakik az Almádi-uton.

Veszprém r. t. város polgármesterétől.

8906/1917 szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a kereskedelem-
ügyi m. kir. miniszter ur 34244/1917 számú
rendeletével a kereskedelmi vállalatok (ideértve
a szövetkezeteket is) birtokában levő és utóbb
hozzájövő világítóolaj készleteket közszükség-
leti célokra igénybe vette.

Ezen rendelet hatálya az, hogy világító
kőolajat csakis hatósági engedéllyel szabad
forgalomba hozni és ezen engedély csakis
közérdekű célokra, továbbá mezőgazdasági,
bányászati és ipari üzemek folytatásához ad-
ható ki.

Aki ezen rendeletet megszegi, az a
fennálló törvények szrint büntetettik

Veszprém, 1917. június 13.

Dr. Komjáthy s. k.
polgármester.

**Adakozzunk az elesett hősök
özvegyei és árvái javára!**

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.